

VÅRT LAXÅ

En tidning för dig som bor i Laxå kommun #1/2019

Mirzas gäng
siktat högt

Välkommen till Vårt Laxå!

När Mirza tar initiativ till en basketförening, där bollintresserade kan mötas och Alexander drar i gång en e-sport- och brädspelsklubb där barn och ungdomar kan samlas och skratta över ett roligt spel. När Anders och Bengt Göran lägger ner hjärta och själ på att ordna förutsättningarna för nya omklädningsrum i Klubbstugan vid Byggemarken. När vi kan träffas på fritidskafé på måndagar för att umgås. Då ökar förutsättningarna för en hållbar utveckling i vår kommun! De enskilda initiativen och engagemang betyder mycket för vår gemensamma framtid, liksom alla entreprenörer som Samuel och Stina.

Och vad betyder det att det går att skaffa ett lyktglas till en Impala 1965 hos Björn och Ulrika? Jo, att man kan ägna sig åt en hobby som man älskar och ger så mycket tillbaka!

Livskvalitet handlar det om! Det är en viktig faktor för en god samhällsutveckling jämte ekonomi och en god miljö. Jag kan tänka mig att livskvaliteten ökar för en pensionär i Finnerödja som kan gå till den nya skolmatsalen och äta en god lunch. Jag kan också tänka mig att de av våra nyanlända som får papper på sin yrkesskicklighet ser ljusare på framtiden i sitt nya land. Låt oss göra livskvaliteten ännu bättre i vår kommun!

Bo Rudolfsson (KD)
kommunstyrelsens
ordförande

Jacindas öar kan bli en bra förebild för Laxå kommun

En välmående plats med hög trivselsfaktor, stark sammanhållning och öppenhet mot omvärlden. Det är Laxå kommuns vision. För att nå dit krävs en hållbar utveckling inom tre områden ekologi, ekonomi och social hållbarhet.

– Ekologin och ekonomin ger våra ramar, säger Harry Lundin, kommunchef. Den sociala dimensionen handlar om hur det är att vara människa. Att leva, verka och bo i Laxå kommun. Vi är redan nu duktiga på ekologi och ekonomi men för att vi ska nå en hållbar utveckling måste vi bredda vårt perspektiv och sätta mer fokus på den sociala dimensionen.

Hur arbetet ska gå till med att stärka starka välbefinnandet hos invånarna är frågor som nu hamnat i fokus inom Laxå kommun.

På Nya Zeeland har världens yngsta premiärminister Jacinda Ardern, skrotat BNP, bruttonationalprodukten, som mått på ett lands välstånd eftersom

Jacinda Ardern.

den bara mäter den ekonomiska aktiviteten. Hon har infört socialt, mänskligt, naturligt och finansiellt kapital som mätverktyg för levnadsstandard. Även om Nya Zeeland har 3 procents tillväxt och bara 3,9 procents arbetslöshet skulle den psykiska hälsan och välmåendet kunna vara bättre.

– Det perspektivet är intressant även för en liten kommun som Laxå! Vi kan ha en bra tillväxt, låg arbetslöshet, och en härlig miljö att bo i, ändå kan det finnas utmaningar att tackla som utanförskap, folkhälsa, utbildningsnivå och skolresultat.

Tanken är att man nu, inom kommunens alla verksamhe-

” Vi är redan nu duktiga på ekologi och ekonomi men för att vi ska nå en hållbar utveckling måste vi bredda vårt perspektiv med den sociala dimensionen.

ter, kultur, äldreomsorg, skola, integration och miljö, med mera, ska arbeta fram en målbild för det sociala perspektivet som sträcker sig 8–10 år framåt.

– Här är samverkan med medarbetare i kommunen och hela samhället, föreningar, organisationer och företag, viktig. En utvecklad delaktighet är en nödvändighet.

Harry Lundin hoppas på att man om några år ska se att kommunen är på väg åt rätt håll.

– Vi måste bli bättre på det vi gör för att vi ska klara vår vision och hålla ekonomin på rätt köl!

Förstasidesbilden:

Mirza Sarkasian hade bara bott i Laxå några månader när han startade basketsektionen inom Laxå IF. Här tar fem basketentusiaster fart för att göra mål. Från vänster Shueib Mohamed, Zinedine Eade, Moaawia, Mirza Sarkisian och Jehad All Abboud i Laxåhallen.

VÅRT LAXÅ

Tidning utgiven av Laxå kommun
Ansvarig utgivare: Harry Lundin.
Redaktionskommitté: Tomas Dahlberg, Åsa Eriksson, Harry Lundin, Per Molin och Hans Traav.
Produktion: Axelsson & Jansson Media AB, text och foto, EC Media AB, layout och redigering.
Tryck: Princo Welins, Örebro.

Kontakt: Laxå kommun, Postgatan 2–4, 695 80 Laxå, tel: 0584-47 31 00, hemsida: www.laxa.se
 Nästa nummer utkommer i november.

Ibland kan mobilsignalen behöva förstärkas med en antenn.

Foto: Harry Lundin

Mast och fiber lösningen när koppartråden klipps

I Laxå kommun är bredband via fiber väl utbyggt i tätorterna, medan delar av landsbygden återstår. I sommar klipper Telia koppartråden i södra Tiveden och det gör att det inte finns möjlighet till internetanslutning via ADSL.

Den lösning som står till buds är i praktiken internet via mobilnätet, i dagsläget 4G och möjligen inom snar framtid ett utvecklat system kallat 4G+.

Här erbjuds abonnenten ett internet som är långsammare än med fiber men i bästa fall snabbare än via kopparnätet. Ibland behöver signalen dock förstärkas med hjälp av en antenn på taket som ingår i erbjudandet från Telia. Anslutningskostnaden ligger på mellan 400 och 500 kronor beroende på abonnemang och ger obegränsad surfning.

Telia räknar med att om hela landsbygden ska få tillgång till internet via mobilnätet behöver antalet mobilmaster utökas med cirka sju stycken. Kostnaden ligger på ungefär en miljon kronor per mast. För att masterna ska byggas behövs dock statligt stöd och det finns ännu inte.

För att förbättra den dåliga mobiltäckningen i södra Tiveden ska Telia rikta om en mast som står strax utanför länsgränsen. Det kan förhoppningsvis leda till att fler kan få internet via mobilnätet i den delen av kommunen.

I en del av södra Tivedsområdet gick Telia ut med en förfrågan i höstas om att teckna avtal för fiber. Tillräckligt många fastighetsägare gjorde en intresseanmälan som motiverade en upphandling av entreprenaden. Tyvärr har de offerter som lämnats in haft ett

så högt pris att Telia bedömer det svårt att få ihop ekonomin i projektet. Samtal pågår dock med olika parter för att om möjligt hitta en lösning.

Anna Eriksson, bredbandssamordnare, och Harry Lundin, kommunchef, har kontinuerlig kontakt med Telia och Region Örebro eftersom kommunen ser det som mycket angeläget att projektet genomförs.

– Det finns ännu inga bidrag att söka, säger Anna Eriksson. Många invånare i alla delar av kommunens landsbygd kontaktar mig för att tala om att de är intresserade. För att få bättre möjligheter att planera har kommunen ansökt om stödpengar för att kunna ta fram förslag på områden att bygga ut samt att ta emot intresseanmälningar. Det är viktigt att det finns projekt framme när det blir möjligt att söka stöd igen.

Ny socialchef

⇒ Madelene Maxe är ny socialchef i Laxå kommun sedan den 1 januari. Hon arbetade senast som områdeschef i Laxå kommun med ansvar för individ- och familjeomsorg, samt LSS. Madelene har arbetat i kommunen sedan 1999 inom socialtjänsten som handläggare, kurator och de senaste åren som arbetsledare och chef.

Madelene Maxe.

– Det ska bli spännande att jobba med sociala frågor på en mer övergripande nivå, tillsammans med en driven och engagerad ledningsgrupp. Jag är infödd Laxåbo, bor här med man, barn, hund. Ägnar fritiden åt familj, släkt, vänner, bowling och avkoppling.

Festernas augusti

⇒ Augusti visar sig bli en riktig festmånad i Laxå kommun. Den stora kommunfesten blir i Finnerödja 24 augusti, vilket innebär att sommarens sista månad bjuder på tre begivenheter inräknat Hasselforskalaset den 11 augusti och Sannerudsmarken den 31 augusti.

Kommunfesten blir ett kulturfestival för hela familjen kl 11–15. Från kl 18 blir det Partaj i parken som avslutas med en brännbollsturnering mellan kommunens tätorter.

Rättelse

⇒ I artikeln om Mathildas i förra numret av Vårt Laxå insmög sig ett fel. Alida Budalica AB har inte övertagit rörelsen, varulager eller hyreskontrakt från butikens tidigare ägare, utan har tecknat ett hyresavtal direkt med Laxåhem och driver butiken med eget varulager.

Mirza rullar i gång basket i Laxå

Nu spelas basket i Laxå igen. Tack vare Mirza Sarkasian, som kom till Laxå från Beirut i Libanon före jul 2018 och som genast satte i gång med att starta en basketsektion inom Laxå IF.

– Nu har vi en stående tid i bollhallen 16 veckor framöver! Då kan vi träna och bli bra i det här spelet som är så häftigt, säger han.

Mirza Sarkasian har spelat basketboll under hela sin uppväxt och även i sitt collegelag. I Laxå har Mirza sin farbror, som arbetar på Mecdon, och hans familj.

Här jobbar numer även Mirzas pappa och Mirza själv som fått en praktikplats på företaget.

– Det är jättebra med nya aktiviteter i Laxå! Tack till Laxå IF, Sisu Örebro och Laxå kommun som medverkade till att basketsektionen kunnat starta!

Vill du vara med och spela basket? Mejla till Mirza: mir-sar@hotmail.com

Mirza Sarkasian med sina basketentusiaster Shueib Mohamed, Zinedine Eade, Moawia och Jehad All Abboud i Laxåhallen.

Jobb väntar när nyanlända fått papper på vad de kan

Hur ta vara på de stora kunskaper och den gedigna erfarenhet som finns hos de nyanlända i Laxå kommun? Genom validering!

– De flyktingar vi har tagit emot under flera år har enorma resurser, säger Maud Pettersson, integrations-samordnare. De kan olika hantverk, är skickliga yrkesarbetare, har drivit familjeföretag, men har inga betyg eller papper på det och får därför inte jobb.

Därför har integrations- och arbetsmarknadsenheten startat ett valideringsprojekt, där odokumenterade kunskaper testas i praktiken. Resultatet blir ett intyg där en auktoriserad yrkesman värderar och går i god för yrkesskickligheten.

Idén till valideringsprojektet fick Maud Pettersson när Migrationsverket lämnat de bostä-

der i Laxå där flyktingar temporärt bott.

– Vi hade en kö av familjer som placerats i vår kommun och var beredda ta över dessa lägenheter men de behövde renoveras av Laxåhem. Det som måste åtgärdas var ofta ytskikt, målning, tapetsering. En stötesten var att inga hantverkare fanns att tillgå utan flera månaders väntetid. Då föddes tanken att vi kunde renovera de lägenheter vi hyr med folk som fanns inskrivna på vår enhet.

Ett servicelag på tre-fyra personer anställdes med erfarenhet av målnings- och tapetseringsarbete och renovering av badrum.

– Vi samarbetade först med Laxåhem och när lägenheter-

Maud Pettersson.

na var klara besiktade hyresvärden resultatet. Det visade sig att våra hantverkare klarade jobbet bra.

Integrations- och arbetsmarknadsenheten etablerade även kontakt med några privata hyresvärdar och servicelaget fick mer jobb, bland annat tätskikt i våtrum.

Nu har servicelaget renoverat tio-tolv lägenheter och en av hantverkarna har anställts av en fastighetsägare.

– En svensk referens är bra att ha om man ska göra en stegförflyttning mot ett arbete. Vilken utbildning eller praktik krävs ytterligare för att kunna få en anställning?

Maud Pettersson vill nu utvidga valideringsprojektet till andra branscher, allt efter lokala resurser och behov.

– Bilverkstäder, industrin, skogen, de kommunala verksamheterna. Vi söker fler företagskontakter!

BOKTIPSET

Varför inte aktualisera några gamla klassiker? De bjuder på spänning som är stundtals halsbrytande och ett språk som är en fröjd att ta del av. **Pär Lagerkvist och Selma Lagerlöf** var båda nobelpristagare. Här tre böcker som vi på biblioteket rekommenderar:

Dvärgen av Pär Lagerkvist

En dagboksroman och en mörk berättelse som utspelar sig vid en machiavelliansk furstes hov i renässansens Italien. Boken skildrar det hat och den ondska som människor ibland kan ge uttryck för. En av 1900-talets viktigaste romaner.

Gösta Berlings saga av Selma Lagerlöf

Författarens debutroman från 1891. En underhållande och spännande historia om en avsatt präst och dennes vedermödor. Boken har många sidoberättelser om sägner och folksagor som ger romanen en fantasykaraktär.

Historieläraren av Matt Haig

Boken är utgavs 2018 och är en berättelse om en historielärare som inte åldras. Teman om sorg, kärlek och sökandet efter sig själv tecknas mot en kuliss av historiska scener. En fantastisk läsupplevelse!

Groparnas kung går i pension

⇒ Gert Hallinder, anställd på Laxå kommun sedan 1977 och sedermera Laxå Vatten AB från 2006, har gått i pension. Han har i drygt 42 år arbetat med att lägga nya vatten- och avloppsledningar i Laxå kommun och lagat kilometervis med gamla rör och ventiler som gått sönder genom alla dessa år.

Det blir en stor förlust för oss med all den kunskap, rutin och erfarenhet som Gert besitter, men livet har ju sin gång. Gert började sin ledighet med att åka på en tre veckors lång semester till ett varmare land.

Text och foto: Per Molin

Det råder rökförbud på Centralskolans skolgård precis som på alla landets skolgårdar året runt, dygnet runt.

Ska en tobaksfri arbetstid göra att fimparna försvinner från gatan?

Skolan i bräschen – tobaken ska bort

Det är gruppsyck som får en ung människa att börja med tobak. Hamnar man i ett gäng där det röks och snusas och det anses tufft att pröva och feigt att avstå kan man åka dit.

Det tror Malva Lund, 8B, och Ellen Arkander, 8A, som ingår i elevrådet i Centralskolan i Laxå.

– De flesta vet att det är farligt att röka men man tänker att det är riskfritt att testa och att man alltid kan sluta sedan, säger Ellen Arkander.

Att vuxna i den ungas omgivning röker är också en riskfaktor.

– Man ser upp till föräldrar och andra vuxna, säger Malva Lund.

Centralskolan är en av tre skolor i Sydnärke som ingår i ett arbete att minska tobaksbruk bland unga i årskurs 7–9 och år 1–3 på gymnasiet och minska illegal tobaksförsäljning. Målgrupp är också skolpersonal, vårdnadshavare och tobakshandlare.

Metoden kallas för Tobakstriangeln och har tre komponenter. Den första innebär att skolpersonal som ser tobaksbruk på skolans område ska agera och försöka spåra vari-

från tobaken kommer.

Den andra är en bedömning av skolmiljöns utformning, den tredje en översyn av skolans policy.

– Vi har tagit fram material till skolpersonal och genomfört utbildningen, säger Caroline Andersson, projektledare för det tobaksförebyggande arbetet i Sydnärke.

Nu ska skolmiljön gås igenom för att eliminera ytor där man ostörd kan ägna sig åt rökning och snusning och en policy ska utarbetas i samarbete med elevrådet.

Statistiken talar sitt tydliga språk: 1 procent av personer som aldrig rökt har använt narkotika, 11 procent av dem som

röker ibland har testat, medan hela 41 procent av dagliga rökare har provat narkotika.

– Kan vi få de unga att avstå gör vi stora hälsovinster, säger Caroline Andersson.

Men det är inte bara de unga som ska förmås undvika tobak. Det är svårt att vara trovärdig i sitt tobakspreventiva arbete bland ungdomar om vuxna röker och snusar. Nästa utmaning blir därför att fatta beslut om en tobaksfri arbetstid för kommunanställda.

– Sydnärke miljöförvaltning har fått in klagomål från brukare, anhöriga och anställda inom kommunen angående tobaksdoftande personal och att rök dras in via entréer till

gemensamma utrymmen på särskilda boenden, säger Åsa Eriksson, ANDT-samordnare, vilket innebär att hon arbetar förebyggande med alkohol, narkotika, doping och tobaksfrågor i Laxå kommun.

Ambitionen är att ta fram ett förslag till politikerna i Laxå för ett beslut om den tobaksfria arbetstiden under 2019.

– Här bör ingå en tobakspolicy för hela kommunen. Laxå kommun är i dag den enda i Sydnärke som inte har en tobakspolicy.

I samband med beslut om en tobaksfri arbetstid erbjuds även rökarna hjälp med att sluta.

Att en tobakspolicy tas fram för Centralskolan är en god idé, tycker Malva Lundh och Ellen Arkander. Att de vuxna också föregår med gott exempel är bra.

– Allt man gör för att folk inte ska börja röka är bra!

Det tobakspreventiva arbetet i kommunen ingår i Folkhälsomyndighetens kampanj Tobacco Endgame som löper från den 1 januari 2018 till 1 januari 2020. Målet är att mindre än 5 procent av Sveriges befolkning ska röka 2025.

Allt man gör för att folk inte ska börja röka är bra, säger Ellen Arkander och Malva Lundh, åk 8A och 8B på Centralskolan.

Fina fisken när Mats blir pensionär

Nu lever abborrharna i Unden farligt!

Den 1 april går Mats Fransson, Laxå kommuns mångåriga medarbetare och under de senaste tio åren utvecklingschef, i pension.

Då blir det mer tid över att ta båten ut på sjön, agna kroken med mask och vänta på att den rödfenade och guldskimrande läckerheten ska nappa.

Mycket småben?

– Nej, inte om man kan filéa den! Abborren är min favoritfisk.

24 år gammal tog Mats Fransson anställning på kommunens fritidskontor. Att han ägnade Laxå kommun hela sitt yrkesliv har sin förklaring i att han med jämna mellanrum erbjöds nya utmaningar, bland annat som turistchef och näringslivschef.

– Då valde jag att stanna kvar.

Som utvecklingschef har

Nu kan Mats Fransson hänge sig åt fiskafänge. Den 1 april går han i pension efter över 40 år i Laxå kommuns tjänst. Foto: Elisabeth Fransson

Mats Fransson haft ansvar för näringslivsfrågor, turism, kollektivtrafik, infrastruktur och markfrågor.

– Under de senaste åren har min enhet jobbat hårt för

att förbättra företagsklimatet och vi har lyft oss från bottenplaceringar till topp 60 i Sverige och det kan vi vara stolta över!

– Genom åren har jag lärt

mig att det är entreprenörerna som gör skillnad i samhället. Nästan all samhällsutveckling utanför den kommunala sektorn har skett när våra duktiga entreprenörer bestämt sig för att utveckla sina idéer. Då gäller det för kommunen att inte vara alltför byråkratisk och visa på möjligheter i stället för hinder.

Mats Fransson är särskilt nöjd med utvecklingen kring E 20 de senaste femton åren.

– Jag är säker på att den fortsätter många år framöver.

Det är med blandade känslor som Mats Fransson lämnar jobbet.

– Jag kommer att sakna bruset, att vara med när det händer. Men samtidigt ser jag fram emot att bli kung över min egen almanacka. Den har styrt mitt liv helt. Nu ska jag ägna mig åt mina fyra barnbarn, sommarstugan vid Unden, lite resor och båtfärder samt fiske!

Bilverkstad i Laxå byter till gult och svart

R&S Bil AB på Industrivägen 5 i Laxå har bytt ägare. Samuel och Stina Vendel har köpt fastigheten och verkstaden av Kenneth Sjöström och Conny Rolfsson som drivit anläggningen sedan 1992. I den nya regin ingår verkstaden med namnet Vendel Bilteknik AB i Mekonomen.

– Mekonomen är långt framme vad gäller alla garantier, säger Samuel Vendel. Hos oss

får kunden reservdelar av originalkvalitet med minst tre års garanti. Vi erbjuder även ett års fri vägassistans till dem som servar sin bil hos oss. Vi är kompletta med butik och verkstad och ombesörjer besiktning.

Kedjan har också sitt tydliga grafiska koncept och personalen har bytt om till svart och gult, kundmottagningen är ommålad och till sommaren ska fasaden få kedjans signalfärger svart och gult.

Ny regi i nya färger men samma personal. Från vänster Kenny Andersén, Viktor Germer, Jonas Wiberg och Samuel Vendel.

Samuel och Stina Vendel driver sedan fem år den största fristående verkstaden i Karlskoga. Nu satsar man även i Laxå.

– Verksamhetsutveckling är viktig för oss. Dagens bilar

kräver att verkstaden hänger med vad gäller datoriserad utrustning, datorkunnskap och teknisk kompetens. Vi är ISO-certifierade och godkända enligt alla lagkrav för en modern bilverkstad 2019.

Nu är det spännande! Ska Rasmus Fransson slå tärningarna så han kommer in i Tokyo? Tre försök har han. Måns Danielsson och John McNamara avvaktar med spänning ...

... ska det lyckas? Ett, två, tre försök!

Tärningen är kastad – och skratten ekar

Stämningen är hög runt spelbordet när Laxå E-sport och brädspelsklubb träffas för ett parti King of Tokyo en lördagseftermiddag i mars i klubblokalen på Maskinvägen 4.

Sju spelentusiaster finns runt bordet: Måns Danielsson, John McNamara, Rasmus Fransson och ledarna Alexander Holmberg, Simon Strålin och Alexander Riisom.

Leken är blandad och spelplanen utlagd. Monsterdjuren har fördelats och nu gäller det att bli den som överlever spelet, bli King of Tokyo.

– Det här är jättekul, säger

10-årige John McNamara, att träffas flera stycken och spela!

På hyllan ligger Avengers, Ticket to ride, Betrayal, Pandemic och det gamla hederliga Monopol. Även kortspelen Uno och Munchikin kommer fram på begäran av de unga spelarna.

Måns Danielsson, 16 år, kommer gärna till spelklubben och Rasmus Fransson vill inte missa ett tillfälle.

– Allt kan hända i ett spel, säger Alexander Holmberg, som tog initiativet till den nya klubben för ett halvår sedan.

Alexander är en föreningsmänniska som ville göra något

för Laxå. Här fanns ju bara en idrottsförening!

– Vi hade vår första sammankomst i september, då kom det tio unga. Vi träffas varje lördag mellan 12 och 15.

I januari tillträdde klubben

en egen lokal på Maskinvägen, där de 19 medlemmar nu kan ses. Föreningen planerar en FIFA-turnering och ett LAN. Det kostar 50 kronor att vara medlem.

– Fler barn och ungdomar är välkomna! Vi planerar att starta ett eget E-sportlag i Laxå.

Info: laxaesbk@hotmail.com

Neeej! Stämningen är hög när brädspelsklubben spelar King of Tokyo.

Händerna tillhör Simon Strålin som blandar en kortlek lätt som en plätt!

Alexander Holmberg tog initiativet till Laxå E-sport och brädspelsklubb.

” Fler barn och ungdomar är välkomna! Vi planerar att starta ett eget E-sportlag i Laxå.

Kim och färgglada gänget följer i Lars Lerins fotspår

Populära tv-programmet Lars Lerins lärningar som sändes i Sveriges television förra året har fått bästa efterföljaren i Laxå. Under hösten och våren har ett gäng brukare och personal från Laxå dagcenter målat tillsammans med konstnären Kim Fagergren.

– Det har varit jättekul, säger Didrik Gustafsson som visar sin skapelse blommor i kraftigt orange på vit duk.

Färgglada gänget har träffats varje torsdag för att måla och från den 12 februari till och med 8 mars ställdes tavlorna ut i Laxå bibliotek.

Kims färgglada gäng på vernissagen i Laxå bibliotek. Från vänster Jesper Strömberg, Daniel Johansson, Kim Fagergren, Mikael Kallmayer, Mova Lind, Juha Huru, bakom Juha Didrik Gustavsson och Per Karlsson. Dold bakom Per står Susanne Hellberg.

– Det har blivit 80 konstverk och många har sålts efterhand som de skapats, säger Kim Fagergren som imponerats av

skaparkraften hos sina lärningar. Vi har jobbat med olika teman där varje deltagare arbetat enskilt men där vi också

gjort de stora tavlorna tillsammans.

Mova Lind var en som fick en av sina tavlor sålda på ver-

nissagen. Gundega Hallinder fastnade för Movas svart-vita målning och tyckte att den skulle passa fint i hennes kök.

Lunch för ung och gammal i skolmåltidsrestaurangen

Den här dagen står köttbullar med makaroner och fiskgratäng och potatis på menyn i Finnerödja skolmatsal.

Barnen köar och köttbullarna går hem, men även fisken röner viss efterfrågan.

Från den 19 mars välkomnar den nya skolrestaurangen inte bara skolans elever utan även pensionärer i samhället som önskar sätta sig till bords för en tillagad lunch i fräsch och ungdomlig miljö.

– Det är trevligt att kunna öppna skolrestaurangen för kommunens seniorer, säger Eva Sjögren, måltidschef i kommunen. Vi erbjuder lunchen till självkostnadspris, vilket är 56 kronor per måltid.

Hur många utomstående gäster som slinker in för en lunch kommer förmodligen variera beroende på menyn för dagen. En buffé består av två alternativa rätter, varav en vegetarisk, många olika sorts sallader och grönsaker, knäckebröd, mjölk eller vatten. Ingen föransökan krävs om man inte kommer fler än tre i ett sällskap.

Kontanta pengar är inte gångbara i restaurangen, men swish fungerar bra. Det går även att köpa måltidskuponger, endera fyra eller tio måltider.

Lunchgäster som i förväg vill veta vad som står på menyn kan hämta en matsedel i skolrestaurangen eller ladda ner en menyapp i sin telefon. Menyn finns även på Laxå kommuns hemsida under barn och

Elias Ingmarsson, förskoleklass, och Lovisa Olsson, 5-årsgruppen, låter sig väl smaka av köttbullarna.

Eva Sjögren, måltidschef, välkomnar Finnerödjas pensionärer till den nya skolmatsalen och erbjuder matkuponger.

Linnea Johansson och Heva Mohammed i klass 5 i Finnerödja skola dekorerar fönstren till den nya matsalen.

utbildning/grundskola/matse-
del.

Finnerödjas invånare har i
och med den nya skolan fått en

mötesplats där föreningar kan
anordna publika aktiviteter.
Ännu är dock inte den lokalen
tillgänglig eftersom fritids håll-

er till i utrymmet i väntan på
ombyggnation i skolans äldre
del.

Vind-el från Laxåskogar nu i kraftledningarna

Den vind som passerar trädtopparna i Sveaskogs fastighet Laxåskogen omvandlas nu till 86 GWh per år, vilket motsvarar elen till 17 000 hushåll.

Sju nyuppförda vindkraftverk, 200 meter höga, står för el-tillskottet. I februari togs anläggningen i bruk.

Arbetet med parken har pågått sedan hösten 2017 och vintern 2018 och det är VKS, Vindkraft i Sverige AB i Motala som identifierat området som en bra plats att bygga vindkraftverk på. VKS har också drivit tillståndsprocessen och hållit i projektet.

– Vårt jobb innebär att

Klart i Laxåskogen! Ann-Sofi och Lars Laurin, VKS Motala, genomförde projektet.

vi går igenom kommuners vindkraftsplaner och ser var anläggningar kan uppföras, säger Ann-Sofi Laurin som

tillsammans med Lars Laurin driver VKS. Nästa park vi har på gång ligger i Avesta-trakten.

Projekt Laxåskogen tog sin början 2012, ett arbete som bland annat innebar vindmätning och undersökning av var de enskilda kraftverken skulle ställas.

– Det är ett bra område för vindkraft, säger Lars Laurin. Vindresurserna är goda, med en årsmedelvind på mer än 7 meter per sekund. Här fanns dessutom ett väl utbyggt vägnät som används av skogsringen för transporter, vilket gjorde att vi kunde dra ner nybyggnationen av vägar till ett minimum.

2016 fick VKS tillståndet och hösten 2017 påbörjades förberedelser med vägbyggnad och fundament. Den 1 oktober 2018 kunde tyska Siemens, en av världens ledande leverantörer av land- och havsbaserade vindkraftslösningar, börja leverera och sätta upp kraftverken.

Den vindkraft som kommer från Laxåskogen distribueras via Ellevios regionala nät, närproducerad el för hushåll och företag runt Laxå. Ellevio ägs bland annat av pensionsförvaltarna Tredje AP-fonden, Folksam och Första AP-fonden och distribuerar el till Närke, Sydvästra Sverige, Stockholmsområdet, Dalarna och Gästrikland.

Allt för amerikanare på Malm Motors i Laxå

Malm Motors i Laxå är butiken för de sanna amerikanar-nördarna. Här kan allt beställas som krävs när en gammal lyxbil från över there ska bli som ny, från den exakta motorfärgen till en Ford Mustang från 1960-talet till lampglas till en Impala årsmodell 1965.

Bromsdelar, emblem, gummilister, dörrpaneler, klädselar, golvmattor, rostskyddsfärg, ytbehandlingsprodukter. Det mesta kan man få på postorder från butiken i Laxå.

– Jag och min sambo Ulrika Karlsson startade firman

2013, säger Björn Malm som också arbetar 75 procent som programmerare på Esab. Rostskyddsfärgen POR15 blev den första produkten. Björn Malm kontaktade tillverkaren i USA för att få köpa färgen direkt från dem, men hans firma var för liten.

– Jag fick i stället rekommendationen att kontakta ett företag i England, Frost Restorations. Där hade vi tur! De hade ingen återförsäljare i Sverige. Sedan 2013 är vi det!

Nu blev det fart på verksamheten. Malm Motors koncentrerade sig på färg och blev

Ulrika Karlsson och Björn Malm startade Malm Motors 2013. Här provsitter de en Camaro RS 1970 under renovering.

unika i Sverige i den nischen. De växte ur villagaraget och hösten 2017 hittade de en fastighet på Industrivägen 8.

– Genom ett samarbete med

Laxå Formverktyg har vi även påbörjat legotillverkning av svarvade detaljer i våra lokaler. Vi hjälper även till med service på veteranbilar.

Syskonen Sheeraz och Anas Jabari dekorerade tårterna.

Tilda Nyqvist är nöjd med sitt glas.

Lamis Rami Zaid prövar glasgravering.

Kul med tårtkalas och pysselfest

Det är lite svårt att gravera på glas, men är man noga och tar det lugnt blir det riktigt bra.

”I love you very much” graverar Lamis Rami Zaid på sitt glas och vem hon ska ge det till berättar hon inte. Lamis går i 3A i Saltängens skola och brukar komma när det ska pysslas.

– Det är roligt!

Laxås särskilda förening för pysselsugna, IOGT-NTO:s ungdomsorganisation Junis och Arbetsmarknads- och integrationsenhetens Fritidskafé slog ihop sina påsar för att fira Internationella kvinnodagen.

Ett riktigt saft- och tårtkalas med lekar och pyssel stod på programmet. Särskilt populär var glasgraveringen men också att komponera kort och rita.

Reem Yanes hjälper Lovisa Jonsson och Sheeraz Jabari att komma i gång med glasgraveringen.

Föreningen Junis startades av Reem Yanes, Laxå.

– Jag är själv intresserad av att skapa med mina händer och inredde ett rum för pyssel för mina egna barn och märk-

te att det var populärt även hos andra.

Nu träffas föreningen en gång i månaden på Casselgården.

– Det brukar komma mel-

lan 12 och 20 barn varje gång. Vi är sju utbildade ledare och glasgravering är ett hantverk vi introducerat. Nu planerar vi att arbeta med foto på trä. Vi brukar alltid hitta på något på loven och har haft halloween-disco, filmvisning och anordnat cirkus och deltagit i julmarknaden.

Fritidskafét startade för 1,5 år sedan som en mötesplats för barn och vuxna. Det har öppet på måndagskvällar och har hållit till på Allaktivitetshuset fram till nu.

– Vi flyttar in i Träffpunkt 14, säger Maud Pettersson på Arbetsmarknads- och integrationsenheten. Dit är alla välkomna!

Kalaset på Fritidskafét avslutades med den populära leken hitta din mamma med förbundna ögon.

Stort intresse för husbygget när nya äldreboendet tar form

Förväntningarna är stora på nybyggda Ramundergården. Även engagemanget och nyfikenheten för det som växer fram är stort, särskilt hos personalen.

Fram till tillträde i månads-skiftet maj-juni är det därför visning av bygget varannan torsdag, jämn vecka. Allt för att synpunkter från anställda på utformning och tekniska finesser ska kunna tas tillvara.

Tio undersköterskor kom till den första visningen i slutet av februari.

Nya Ramundergården består av fyra avdelningar med plats för 32 brukare i särskilt boende. Den nya huskroppen förbinds med den gamla genom ett atrium, en glastäckt utegård tillgängligt för de boende och som håller en behaglig temperatur året om, som lägst 10 plus på vintern, och där växtlighet

Blir det här bra? Undersköterskorna Ann Edetun, Eva-Britt Gustavsson, Ingela Gustafsson, Marina Wahlström, Carina Brandt och samordnare Irene Lindström funderar över dispositionen vid serveringsköket i den nya avdelningens allrum.

kan frodas och trivsamma sittutrymmen ta form.

När bygget är klart och de boende från den äldre delen flyttat in i den nya, påbörjas renovering av gamla Ramundergården.

– Vi försöker underlätta så mycket vi kan, säger Madelene Maxe, socialchef. Tanken är

att de äldre bara ska flytta en gång.

Anhöriga kan vara delaktiga och naturligtvis följer även den personal som de äldre är vana vid med till det nya boendet.

– För att det ska gå smidigt och smärtfritt engagerar vi som en extra förstärkning väntjänsten och kyrkan som kan

ägna de boende särskild tid och stöd, allt för att motverka oro och förvirring, säger Henrik Westerling, enhetschef.

Varje rum omfattar 33 kvadratmeter och är försett med ett rejält badrum och pentrydel. Rummen har permanenta lyftanordningar i taket, boendesprinkler och kylsystem. Badrummen är utformade i samråd med personalen så att alla hjälpmedel, krokarna och handtag hamnar där de ska. Toalettstolen är väggmonterad.

Nya Ramundergårdens lås utformas efter senaste teknik med så kallad hotellåsning.

I november-december står hela Ramundergården klar med platser för 64 äldre och ett nytt modernt centralkök. Då har också de boende från Tivedsgården, Edegården och Solhöjden flyttat in. Entreprenadkostnaden för anläggningen är 65 miljoner kronor.

Röforsbornas tur att säga sitt

Hur trygg känner du dig? Vad är det bästa med Röfors? Vad är viktigast för att du ska trivas i Röfors?

Det är frågor som ställs i den enkät som de boende i Röfors nu kan besvara. Svaren utgör underlag för det fortsatta arbetet med Röfors utvecklingsplan. En grupp bestående av Olavi Mustonen, Erik Ekström, Göran Elestedt, Carina och Lars-Erik Carlsson har träffat kommunens representanter vid fyra tillfällen för att diskutera ortens utveckling.

– Vi har fått in en del synpunkter och tips, säger Hans Traav, näringslivsstrateg och kommunikatör på Laxå kommun.

113 hushåll har fått enkäten som även kan besvaras på webben. Den 12 april ska svaren vara inne. Resultatet presenteras vid en medborgardialog den 2 maj 18.30 i Röfors Folkets hus. Då kan fler synpunkter inhämtas. Planen går sedan till kommunstyrelsen för beslut vid sammanträdet

Röfors utvecklingsgrupp går igenom enkätfrågor. Från vänster Hans Traav, näringslivsstrateg/informatör, Laxå kommun, Fanny Germer, Sydärkes byggförvaltning, Göran Elestedt, Röfors, Olavi Mustonen, Röfors, och Åsa Eriksson, kultur- och fritidskonsulent, Laxå kommun.

den 29 maj. Fler medborgardialoger: Finnerödja 16/4,

Laxå 6/5, Hasselfors 7/5 och Tived 14/5.

Bengt Göran Lidman och Anders Andersson, Laxå OK, gläds över nya fräscha duschar i klubbstugan.

Fräscht och efterlängtad i idrottarnas klubbstuga

96 kvadratmeter tillbyggnad med fräscha duschar, rymliga omklädningsrum, nya toaletter, ny ventilation, golvvärme, ett ändamålsenligt teknikrum, en handikappentré och garage för föreningens scootrar. Laxå OK har även byggt en ny grillplats med hjälp av sponsorer.

Nu kan medlemmarna i Laxå orienteringsklubb, Laxå cykelklubb och gymnastikföreningen GFK Ramund glädja sig åt nya tillbyggnader vid Byggemarkens motionsspår.

Den 6 april invigs hela härligheten och deltagarna i det 44 kilometer långa motionsloppet Munkastigen triathlon från Olshammar till Laxå den 27 april kan se fram emot att kunna skölja av sina svettiga kroppar i nya duschar.

Bengt Göran Lidman och Anders Andersson, båda styrelseledamöter i Laxå OK, är nöjda med satsningen.

– En utbyggnad har varit på gång i sju-åtta år, säger Bengt Göran Lidman, men för två år sedan tog arbetet fart i och med att Laxå kommun, som äger klubbhuset, beslutade investera 2,6 miljoner på en ny sanitetsanläggning öppen för alla som nyttjar Byggemarkens område.

Samtidigt sökte föreningen bidrag från Sisu och Örebro läns idrottsförbund ur Idrottslyftet.

– Nu har vi fått 400 000 kronor därifrån som vi kan betala tillbaka till kommunen, säger Anders Andersson.

Nästa plan för att fräscha upp anläggningen är byte av köket i klubbstugan.

Viktigt möte om klimatet

Klimatfrågan är akut! Den insikten väckte idén hos Anders Tivell i Tived att tillsammans med Laxå kommun bjuda in samhällsdebattören Anders Wijkman till Laxå att tala om hur allvarlig situationen är och kommer att bli och hur vi måste börja förbereda oss.

Anders Tivell har i många år arbetat för hur vi skapar ett hållbart samhälle.

– Klimatfrågan är oerhört viktig och alla måste dra sitt strå till stacken för att bromsa utvecklingen! Politiker, civilsamhället och företagare.

Anders Tivell hänvisar till FN:s klimatpanels senaste rapport om att jordens uppvärm-

ning går mot 3 grader, inte 1,5-2 som talats om tidigare.

– Greta Thunberg, flickan som demonstrerar utanför riksdagen i Stockholm varje fredag, har helt rätt. Vi har 10 år på oss att halvera utsläppen! Vad kan vi göra, här i vår trakt?

Laxå kommun ser initiativet som en del av hållbarhetsarbetet.

– Det är exakt rätt i tiden, säger Sara Pettersson (mp) och vice ordförande i kommunstyrelsen. Föredraget är öppet för alla och gratis. Vi hoppas att många kommer för att ta del av vad Anders Wijkman har att säga och själva passar på att lämna sina synpunkter och tips.

**12 april 2019
10.30-13.00, Bergfästet
ÖPPEN FÖRELÄSNING MED
ANDERS WIJKMAN
SAMTAL & DISKUSSION**

Anders Wijkman har en imponerande meritlista; riksdagsledamot, EU-parlamentariker generalsekreterare för Svenska Röda Korset, generalsekreterare för Naturskyddsföreningen, och biträdande generalsekreterare i FN.

Idag är han en välrenommerad samhällsdebattör och författare samt är ledamot av Kungliga vetenskapsakademien, ledamot av Kungliga skogs- och lantbruksakademien samt ordförande i ROM-klubben.

Vi bjuder på lunchmacka och kaffe. Det kommer att finnas vegetarisk macka. Skicka ett e-post till kommun@laxa.se om du är glutenintolerant etc.

Hör av dig till hans.traav@laxa.se om ditt företag eller förening vill ha ett bord på kontaktorget.

Ingen förhandsanmälan behövs.

Välkommen!

Trots larmen om klimatförändringar verkar det svårt för samhället att hantera miljö- och klimatkrisen. Varför händer det så lite?

"Under sommarens extrema värmebölja blev det uppenbart för de flesta av oss att vi inte längre kan blunda för klimatförändringarna. Även på våra breddgrader är utmaningarna många. Extrema väder kommer att drabba även oss. Vi behöver bygga upp beredskap inom en rad områden. Kommunernas roll är central"

Vad kan kommunen göra?

Vad kan vi som bor och verkar här göra?

FRÅGAN

Vad gör du på fritiden?

Viktor Karlsson, 9B:

– Jag spelar fotboll, mittfältare, i Karlslunds U16-lag. Där tränar vi fyra gånger i veckan och spelar match en gång i veckan. När jag inte spelar i Karlslund spelar jag fotboll här hemma med kompisar!

Khaled Dukhan, 9B:

– Jag spelar fotboll i IFK Kumla U17. Det blir fem tillfällen i veckan, tre fotboll, en fysisk träning och en match. När jag inte spelar fotboll själv spelar jag Fifa-turnering med kompisar.

Dennis Gustavsson, 9B:

– Jag bygger högtalare och ljudanläggningar. Jag gör egna och hjälper andra. Jag gillar att hålla på med elektronik. Ibland spelar jag tv-spel med kompisar.

Tim Larsson, 9B:

– Jag hänger med polare, jag gillar att åka bil. Dessutom gillar jag att spela dataspel.

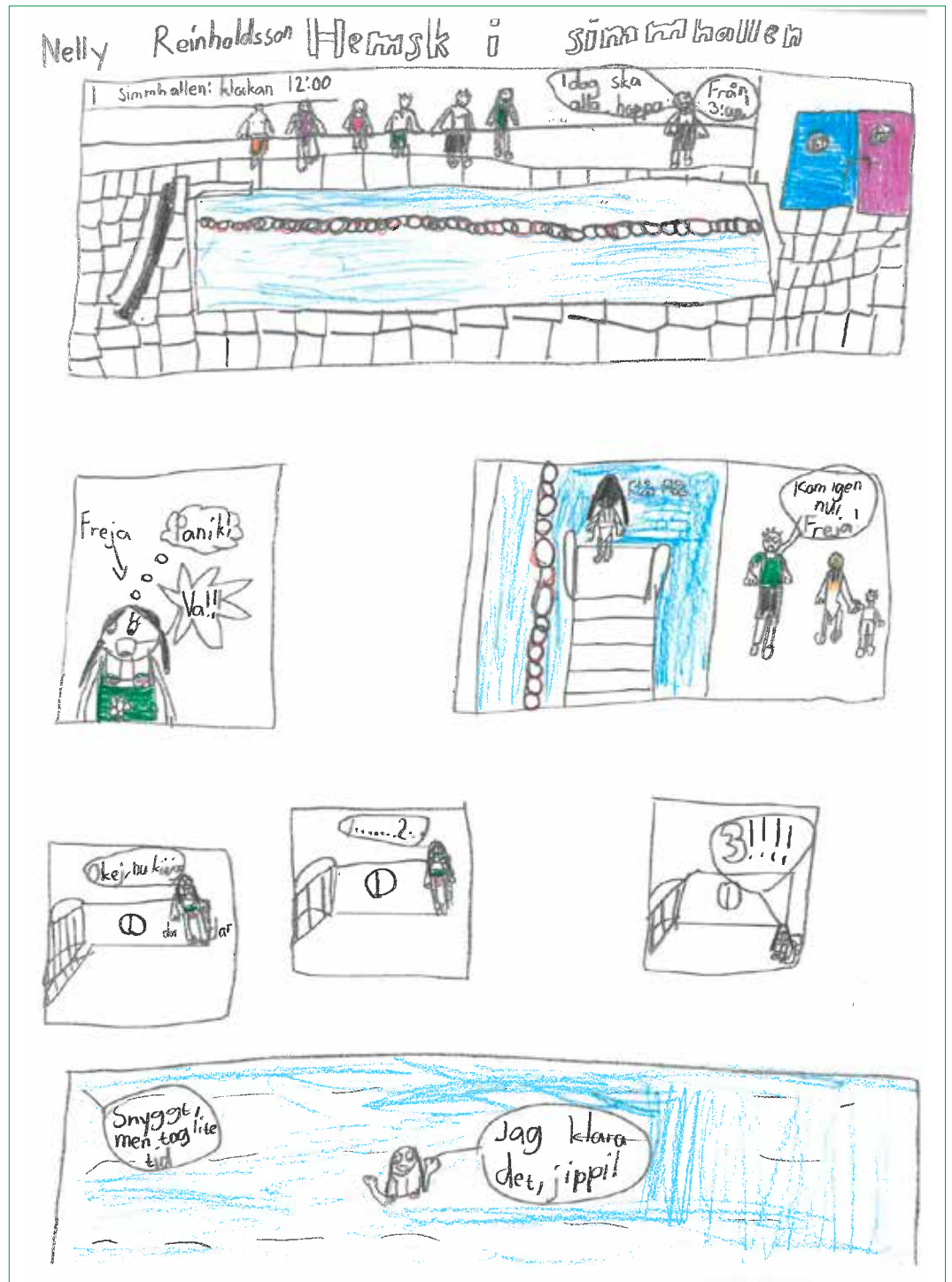

Tilda Lundstedt, 9B:

– Jag ägnar mig åt hästar! Jag tävlar i hoppning medelsvår A med min ponny Danne. Jag har tävlat i SM och internationellt. Jag rider varje dag och tävlar nästan varje helg och hinner inte med mer.

SERIEN

Nelly ritar och har författardrömmar

Klasskompisarna Nelly Reinholdsson och Sanna Lernéus, 4B på Centralskolan, ritade var sin serie under höstlovet under ledning av Sara Olausson, illustratören till Barbro

Lindgrens böcker. Sannas serie publicerades i Vårt Laxås förra nummer. Här kommer Nellys.

Nelly Reinholdsson.

Nelly gillar att rita serier och göra följetonger. Hon läser, helst faktaböcker, och hinner även med dans och simning. Hon tänker bli författare när hon blir stor.